

Rotterdam, 21 mei 2013.

Onderwerp:

Beantwoording van de schriftelijke vragen van het raadslid J. Bokhove (GroenLinks) over de Groene Maasmond.

Aan de Gemeenteraad.

Op 30 november 2012 stelde het raadslid J. Bokhove (GroenLinks) ons schriftelijke vragen over de Groene Maasmond.

Inleidend wordt gesteld:

“De Bonnenpolders en de Oranjevuitenpolder vormen het gebied tussen Maassluis en Hoek van Holland. Het gebied is een Ecologische Verbindingszone en zou ontwikkeld worden tot een nieuw natuur- en recreatiegebied met zorglandgoederen.

Voor de Oranjevuitenpolder wacht sinds 2000 het Ontwikkelingsplan op uitvoering en is vanaf 2001 een aantal jaren achtereen een voorbereidingsbesluit genomen om het bestemmingsplan aan te passen. Voor de Bonnenpolders is in 2004 gestart met een integrale gebiedsvisie en is een voorontwerpbestemmingsplan gemaakt. De financiering voor de Oranjevuitenpolder was op hoofdlijnen rond en datzelfde geldt voor het ontwikkelen van de Korte Bonnen. Toch is destijds niet voortvarend gestart met uitvoering van het project.

Het voormalige kabinet van VVD, CDA en PVV heeft het budget voor de Ecologische Hoofdstructuur geschrapt, waardoor een belangrijke financiële pijler onder het plan is weggefallen. In het Lenteakkoord is een deel van de bezuinigingen op natuur teruggedraaid, maar een lobby vanuit Rotterdam heeft er vooralsnog niet toe geleid dat er Rijksmiddelen komen voor het ontwikkelen van de polders. De provincie en de gemeente maken momenteel een sober aangepast plan. In de begroting van de gemeente Rotterdam staat daarvoor nu 3 miljoen euro ingeboekt.

Vooruitlopend op het nieuwe versoberde gebiedsplan kunnen we vaststellen dat de eerder vastgestelde plannen voor de aanleg van het natuur- en recreatiegebied niet zijn uitgevoerd en dat een aantal mensen in het gebied daarvan slachtoffer lijkt te zijn. Leen Vreugdehil is daarvan het meest bekende voorbeeld. Deze biologische boer en campinghouder moest zijn pachtgrond verlaten. Hij heeft ruimhartig meegewerkt aan de plannen in de veronderstelling dat voor hem een rol zou zijn weggelegd als landschapsbeheerder in het nieuw te ontwikkelen gebied. Vreugdehil strijdt nog altijd voor uitvoering van de oorspronkelijke plannen, die om diverse aanwijsbare en mogelijk minder aanwijsbare redenen in een bureaula zijn beland. In de tussentijd is door de gemeente Rotterdam onderhands grond uitgegeven aan andere boeren, terwijl Vreugdehil het nakijken heeft. Hij is niet schadeloos gesteld en de vraag rijst of suggesties over nalatig handelen door de overheid een basis hebben in harde feiten.

Om voor eens en altijd duidelijk te krijgen of er ambtelijke fouten zijn gemaakt die ertoe hebben geleid dat het gebied niet volgens plan is ontwikkeld wil GroenLinks een onafhankelijk (forensisch) onderzoek naar het proces dat had moeten leiden tot uitvoering van dit project. Daarbij zou ook de rol van de Erven van Rijkevorschel en de manier hoe daarop is geanticipeerd een rol moeten spelen. Ook willen wij graag dat onafhankelijk en objectief in kaart wordt gebracht wat al dan niet is toegezegd aan bewoners- en pachters in het gebied en of sprake is van materiële en/of immateriële schade door verwijtbaar handelen van de gemeente, deelgemeente, Stadsregio en/of

provincie. Wat ons betreft moet het onderzoek ook aanbevelingen bevatten voor een fatsoenlijke afronding voor alle betrokkenen bij de vastgelopen gebiedsontwikkeling, waaronder Herman Weterings en Leen Vreugdehil.

Dit brengt ons tot de volgende vragen:"

Hieronder volgen de vragen en onze beantwoording:

Vraag 1:

Bent u het eens met de constatering dat er bij gebiedskenners (al dan niet terecht) vragen leven t.a.v. het project Bonnenpolders/Oranjobuitenpolder en het functioneren van de overheid hierbij?

Antwoord:

In de afgelopen jaren zijn alle gestelde vragen van grondeigenaren, bewoners en pachters m.b.t. het project Bonnenpolder / Oranjobuitenpolder en m.b.t. het functioneren van de overheid naar behoren beantwoord.

Vraag 2:

Bent u het met GroenLinks eens dat voor eens en altijd duidelijk moet worden waarom de ontwikkeling van het gebied nochtans niet van de grond is gekomen en wat de oorzaken zijn van de vertraging na de bestuurlijke besluitvorming?

Antwoord:

Inmiddels is de ontwikkeling van beide polders – met de projectnaam Oranjobonnen - wel tot stand gekomen. De deelgemeente Hoek van Holland heeft het Programma van Eisen in november 2012 vastgesteld. Het college heeft het Ambitiedocument Oranjobonnen op 19 maart vastgesteld. Het dagelijks bestuur van Hoek van Holland heeft op 19 maart het Projectbestemmingsplan voor de 1^e fase vrijgegeven voor de ter inzage legging. In de loop van 2013 zal het college besluiten over de Grondexploitatie in uitvoering. In het afgelopen half jaar hebben het Rijk, de Stadsregio en de gemeente Rotterdam subsidiebeschikkingen gegeven voor de 1^e fase uitvoeringsmaatregelen met een totale omvang van € 9.54 miljoen. Gezien de subsidievoorwaarden van het Rijk wordt in november 2013 gestart met de uitvoering van de maatregelen. De Provincie zal naar verwachting rond de zomer 2013 een subsidie beschikbaar stellen van € 3.5 miljoen voor de uitvoeringsmaatregelen 2^e fase.

Vraag 3:

Bent u eveneens van mening dat alleen door middel van een onafhankelijk onderzoek objectief kan worden vastgesteld of al dan niet sprake is geweest van ambtelijk en/of bestuurlijk falen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid om binnen de onderzoeksopzet ook constatering en suggesties die betrokkenen in de loop der jaren hebben geuit punt voor punt te toetsen (we verwijzen voor het gemak naar het Evaluatierapport van Stichting de Bonnen uit april 2011)?

Antwoord:

Ons inziens is er geen sprake van ambtelijk en/of bestuurlijk falen. Wij zijn ervan overtuigd dat we ambtelijk en bestuurlijk integer hebben gehandeld en dat een onafhankelijk onderzoek geen nieuwe feiten op tafel zal leggen. Voor grondeigenaren, bewoners en pachters waren en zijn voldoende mogelijkheden beschikbaar om te participeren in de planvorming van de Oranjobonnen. Vanaf mei 2012 tot op heden zijn 5 stakeholders bijeenkomsten georganiseerd, waarbij bewoners, grondeigenaren en pachters reacties en eigen initiatieven kunnen inbrengen in de planvorming.

Wij hebben het idee dat dit heeft geleid tot een sfeer van vertrouwen en draagvlak voor het plan. Vanaf mei 2012 is alle informatie over het project ook te raadplegen op de website www.rotterdam.nl/oranjebonnen.

Vraag 4:

Bent u het met GroenLinks eens dat ook voor eens en altijd duidelijk moet worden of er aantoonbaar benadeelden zijn door eventueel laakbaar gedrag van de gemeente Rotterdam, de deelgemeente Hoek van Holland, de Stadsregio en/of de provincie Zuid-Holland?

Antwoord:

Gezien ons antwoord op vraag 3, is er ons inziens geen sprake van laakbaar gedrag.

Vraag 5:

Bent u bereid om een onafhankelijk bureau in te schakelen om het proces rond de ontwikkeling van de Bonnenpolders en de Oranjevuitenpolder in kaart te brengen en de rol van de Erven van Rijckevorsel en het eventueel ambtelijk falen in dit gehele dossier (nader) te onderzoeken?

Antwoord:

De kwestie tussen de grondeigenaar Erven van Rijckevorsel en haar pachters is een privaatrechtelijke kwestie, waarin de gemeente geen partij is. Overigens zijn wij van mening dat het ambtelijk optreden in het gehele dossier transparant en openlijk is en dat ambtelijk correct is gehandeld. Wij zijn er verder van overtuigd dat we geen uitvoeringscontracten hebben geschonden.

Wij zien daarom geen meerwaarde in het uitvoeren van een onafhankelijk onderzoek en zullen dat niet initiëren, maar desgevraagd zullen wij aan een eventueel onderzoek wel onze medewerking verlenen.

Vraag 6:

Bent u bereid om daarbij ook de motieven en werkwijze van ambtenaren t.a.v. de ogenschijnlijke onderhandse uitgifte van grond in de polders aan geselecteerde pachters van elders te laten onderzoeken.

Antwoord:

Zie de beantwoording van vraag 5. Juridisch gezien kan grond niet worden uitgegeven aan pachters, maar alleen aan grondeigenaren. De registratie van gronduitgiftes is openbaar en in te zien via het Kadaster.

Vraag 7:

Bent u ook bereid om de diverse grondtransacties in het gebied te laten onderzoeken, evenals het handelen rond grondaankopen t.b.v. de nieuwe ontsluitingsweg en eventuele afspraken die daaruit zijn voortgekomen, die mogelijk nadelig zijn geweest voor de gebiedsontwikkeling?

Antwoord:

Zie ons antwoord op vraag 5.

Vraag 8:

Bent u bereid om ook de rol van de overheid aangaande het gronddepot in het onderzoek te betrekken, zodat ook op dit deelonderwerp duidelijk wordt of al dan niet sprake is geweest van een belangenconflict?

Antwoord:

Wij zien geen aanleiding ook onderzoek te verrichten naar de rol van de overheid aangaande de saneringslocatie in de Oranjevuitenpolder.

In nauwe samenwerking met de Provincie heeft de gemeente opdracht gegeven om dit depot van voormalig havenslib te saneren, waarbij vergunning is verleend en de monitoring wordt uitgevoerd door DCMR Rijnmond. Naar verwachting is de sanering eind 2013 afgerond en de grond beschikbaar voor agrarisch of recreatief gebruik.

Vraag 9:

Bent u ook bereid om te laten onderzoek of afspraken (en zo ja, welke) zijn gemaakt, toezeggingen zijn gedaan, verwachtingen zijn gewekt, intenties zijn uitgesproken en bestuurlijke besluiten zijn genomen ten aanzien van de bewoners en ondernemers in het gebied, hoe het participatietraject in het gebiedsontwikkelingsproces is verlopen en of sprake is van te objectiveren materiële en immateriële schade bij de betrokkenen?

Antwoord:

Zie onze antwoorden op vragen 3 en 5.

Vraag 10:

Wilt u vooraf toezeggen dat u een onafhankelijke oordeel over eventueel slachtofferschap zult respecteren en op grond daarvan mediation start om te komen tot een fatsoenlijke en bevredigende afwikkeling van de kwestie die recht doet aan alle betrokkenen?

Antwoord:

Zie ons antwoord op vraag 5. Aanvullend daaraan zijn wij op voorhand niet bereid toe te zeggen medewerking te verlenen aan mediation. Afhankelijk van de uitkomst van een eventueel onderzoek, waarvan wij de meerwaarde niet plachten in te zien, overwegen wij ons standpunt over een eventueel vervolgproces.

Vraag 11:

Wilt u voorafgaande aan het onderzoek aan betrokkenen in het gebied vragen om het onafhankelijke oordeel te respecteren en zo ja, wilt u met hen tweezijdig bindende procesafspraken vastleggen over het vervolg na het onderzoek?

Antwoord:

Zie onze antwoorden op vragen 5 en 10.

Vraag 12:

Indien u geen onafhankelijk onderzoek wilt doen naar de gang van zaken rond de gebiedsontwikkeling en de oorzaken van de vertraging, bent u dan wel bereid om onafhankelijk vast te stellen of er sprake is van materiële en immateriële schade bij betrokkenen om op grond daarvan te komen tot een fatsoenlijke afronding met betrokkenen?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 5. Afhankelijk van de uitkomst van een eventueel onderzoek, overwegen wij ons standpunt over een eventueel vervolgproces.

Vraag 13:

Indien u besluit tot een onafhankelijk onderzoek naar de gebiedsontwikkeling in de Bonnenpolder/Oranjevlietpolder, wilt u de opdrachtomschrijving en onderzoeksvragen dan eerst ter bespreking voorleggen aan de commissie?

Antwoord:

Zie het antwoord op vraag 5. Dit is ons inziens niet aan de orde.

Vraag 14:

Als het college een onafhankelijk onderzoek onwenselijk vindt, is zij dan wel bereid om in te gaan op de veelvuldige uitnodigingen van betrokkenen uit het gebied voor een werkbezoek, zodat het college niet enkel gevoed wordt door ambtelijk advies maar ook door het standpunt van bewoners/pachters? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Wij hebben recent een informele bijeenkomst met stakeholders in een boerderij in het projectgebied gehouden op 17 januari jl., waarbij bestuursleden van de gemeente Rotterdam (wethouder DBB), deelgemeente Hoek van Holland, Hoogheemraadschap Delfland en Zuid Hollands Landschap waren vertegenwoordigd, evenals circa 45 bewoners, grondeigenaren en pachters uit de Oranjabonnen. Dit was een open en constructieve bijeenkomst, gericht op belangenuitwisseling en intensivering van de samenwerking en toekomstige uitvoering vanaf eind 2013. Wij zien dan ook geen reden om nu een werkbezoek te brengen aan het gebied.

Vraag 15:

Kan het college de maximale juridische risico's schetsen als zij niet besluit tot een onafhankelijk onderzoek en tot een gedragen oplossing voor eventueel geleden schade (via mediation), en de betrokkenen in zo'n geval naar de rechter stappen?

Antwoord:

Het staat betrokkenen altijd vrij naar de rechter te stappen indien zij een gerechtvaardigd belang denken te hebben om de gemeente dan wel anderen aansprakelijk te stellen. De juridische risico's noch de financiële consequenties voor de gemeente zijn niet te schetsen. Wij denken dat de gemeente rechtmatig en conform behoorlijk bestuur heeft gehandeld en schatten de gevolgen van eventuele gegrondheid door de rechter klein in.

Vraag 16:

Ziet het college mogelijkheden om de eventuele toezeggingen en gemaakte afspraken met de betrokkenen in het gebied alsnog gestand te doen bij de uitwerking van de sobere nieuwe plannen voor het gebied? Graag een toelichting.

Antwoord:

Bij het sobere nieuwe combinatieplan Oranjabonnen worden de suggesties, opmerkingen en verzoeken uit de afgelopen 5 stakeholders bijeenkomsten in 2012 en 2013 betrokken bij de planvorming; met name zijn deze betrokken bij het Programma van Eisen, het Inrichtingsplan en het Ambitiedocument Oranjabonnen. Zie ook antwoord op vraag 3.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

De burgemeester,

Ph. F .M. Raets

A. Aboutaleb

